

Drillo drepte gleden

En personlig fotballfilosofisk beretning

VG-kronikken som etter hvert uformelt fikk navnet «innendørsfotballens manifest»

Forfatter: Frank Benjamin Horn Hartvedt

Publisert første gang: 17. juni 1999 i Verdens Gang

Heller tape en kamp med valgfrihet og løkkemoro enn å vinne med rigide krav og systemer.

Ettersom Egil «Drillo» Olsen i nærmere et tiår er blitt bejublet av en bortimot samlet presse, tilbudt av en grasrot desperat etter noe eller noen å se opp til og se fram til, kan han forhåpentlig tåle en annen røst. Jeg opplever Drillos inntreden som trener i norsk fotball som hovedgrunnen bak mine hverdagslige frustrasjoner.

Det er to typer fotballspillere: De som liker spillet, som planter Spurs-skjerf på gutteveggen og løper hvinende rundt på løkka med kompisene og ballen mellom beina. Og de få som elsker spillet.

Siden jeg var en liten pjokk har jeg hengitt meg helt og holdent til spillet. Da mine jevnaldrende i 16-årsalderen begynte å rave på de lokale diskotekene med flasken full, tok Franken ballen i armen og raste mot banen. Ofte alene. Selvsagt kunne det være fristende å ta seg til andre ungdommelige krumspring, men ikke for meg, fotballen overskygget alt, alltid.

Mangel på perspektiver? Vel, samme kan det være, jeg hadde det storveis i hvert fall. Hvorfor noen få blir slik, vet jeg ikke. Kanskje du på et tidlig tidspunkt merker at du mestrer spillet på en annen måte enn dine kamerater, at du har en følelse av at du vet nøyaktig hvordan du skal utføre de forskjellige teknikkene.

Jeg har ikke tall på hvor mange timer jeg har nedlagt for å finpusse følsomheten i foten. Det jeg imidlertid vet godt, er at jeg er blitt bedre og bedre. La meg si det slik: Mine egne prestasjoner alene på løkka, samt med klubbkompisene, har gjort meg til en som ikke lar meg imponere av de såkalt store spillerne som totaleksponeres på TV. Med hevet hode og sikkerhet kan jeg si til meg selv i lønndom at dette kan jo jeg også utføre, med enkelthet.

I årevis har jeg hørt fra Drillo og hans disipler at Norge grunnet geografisk og klimatisk status har relativt dårlig grobunn for å produsere like mange tekniske begavelser som eksempelvis Brasil. Det er galt. Den som opp gjennom årene har elsket spillet som meg og som har utnyttet de bare flater som eksisterte når vinteren herjet som verst, vet at det er galt. De kjenner det på høyrefoten sin. Dermed er det ikke naturforhold som spiller inn, heller enkeltspillernes forhold til spillet.

Taperholdning!

Hvordan skal man da motivere flere til å bli elskere av spillet, hvordan skal man få flere mennesker til å hengi seg til spillet? Tro meg, det hjelper i hvert fall ikke å henfalle til Drillos taperholdning. «Vi er ikke bedre, vi har dessverre ikke forutsetningene for å konkurrere med de store nasjonene, derfor må vi legge spillet opp deretter.» En vinner ville sagt: Pr. i dag er vi for dårlige (har vi for få som elsker spillet), la oss bruke tiden godt til å bli bedre, slik at vi på lengre sikt kan slå dem på deres premisser, med det som fotball handler om, nemlig kunst.

Drillo har fått fokus på fotball som vitenskap med datateknologi, prestasjonssikringsverktøy osv. Fotball er blitt et håndverk. Den som ble valgt som nummer fem på løkka, er i dag den store helten, mens førstevelgeren, gutten som gikk utenpå dem alle med guddommelige finter og dragninger kalles sinken, han som ikke passer inn i systemet.

Snakk så mye dere vil om effektivitet, manglende forutsetninger og spisskompetanse. Drillo skal i alle fall vite at han har drept mye av gleden hos dem som elsker spillet. Han er sannsynligvis meget klar over at hans person er forbundet med hellighet blant sine kolleger i det langstrakte, og han vet sannsynligvis også meget godt at disse er ham ubetinget lojale. Jeg opplever det.

Her om dagen overvar jeg tilfeldigvis en lilleputtkamp, hvor lille Anders virret rundt med motstanderne sine med herlige ferdigheter.

- Anders, fortsetter du slik, er det rett ut. En touch og i lengderetningen som vi snakker om på treningen.

Jeg hadde lyst til å riste ham, og det var ikke vanskelig å spore det oppgitte ansiktsuttrykket til en gutt som ble «dukke» av en mann blendet av et landslags suksess, ute av stand til å vite hvor gøy denne gutten hadde det.

Derfor vil jeg aldri begripe hvordan Drillo, som angivelig skal ha vært en følsom spiller selv, kan ha samvittighet til å fremme en slik fotball. Da han var yngre, sto han sikkert som alle andre og hyllet Kniksen som danset rundt på matten. Det gikk ofte på tvers, og gjerne også bakover, og tid, det tok

fryktelig lang tid, men det var herlig å skue, ikke sant? Det var kunst, og du kunne se Roald kose seg.

Nekter kos

Drillo er mannen som nekter Frank Hartvedt å kose seg. Som juniorspiller spilte jeg på et rimelig anstendig bergenslag. Vi hadde det fantastisk. Vi hadde en trener som åpenbart visste hva det ville si å dra vekk tre spillere med en liten bestemt vrikk i ankelleddet. Han så hvor gøy det var å dribble tre spillere og gjerne gjøre det samme en gang til etter at de var passert, og han lot oss gjøre det. Problemstillingen var aldri effektivitet kontra ballbesittelse. Det var effektivitet kontra selvbestemt moro. Løkkefotball.

Så gikk jeg til en bedre klubb, og møtte de lærde. De var c-, f- eller g-trenere. De var faglig dyktige. Fag? Hva skjedde? Når ble triksing og pent plasserte «stikkere» et fag? Vel vel, med p-trenerne kom frustrasjonen på alvor. Tidligere på krets- og regionsamlinger hadde jeg fått et visst inntrykk av «den nye tid», men hadde ristet det av meg på treningen på klubblaget. Nå var det også i min klubb. Soneforsvar, lengderetning, breakdowns og ingen nåde til dem som driblet bakover, eller som brukte mer enn tre sekunder med ballen i beina. - Vi må være tro mot systemet, gutter. Trenerens vante uttalelser. Hyggelige mennesker, bevares, men hadde de noensinne kunnet trikse mer enn 20 ganger med vristen? Var de flaue over bare å antyde at de skulle lære mine begavede lagkamerater å spille fotball? Å nei, de var jo v-trenere.

Hele året ble preget av sammenstøt mellom trenere som snakket om fastlagte mønstre og sjokkerte spillere som uforstående ble matet med såkalte arbeidsoppgaver i såkalte roller. Kosen på løkka var blitt en stressende skolestil. Det var trenerne som bestemte skrittene våre. Vi klaget, vi var illojale. Ja, selvsagt var vi det. Jeg begynte aldri å elske spillet fordi det var så artig å løpe eller takle eller hoppe. Jeg elsket spillet fordi jeg fikk leke med ballen. Nå sto det mennesker med papirer og fortalte oss at fotball var kontrollert lek i beste fall, og det var mange pekefinger. Og det er Drillo som er mannen bak mye av dette.

I det siste har jeg vært mye skadet. Men jeg har blant annet rukket å avlegge et prøvespill for en eliteserieklubb, og ja, jeg passet ikke inn. Jeg fikk ordrett høre at jeg skilte meg ut teknisk, at jeg var en av de minst A 4-spillende de hadde sett. Og ja, det ville nok ta lang tid å omskolere meg!

Selvmotsigelse

Se på den ballbegavelsen. Se på mottaket. Se på de følsomme dragningene! Drillos egne ord. Han var nærmest oppskjørtet da han uttalte seg om Zinedine Zidane på TV. Tre spillere ble rundlurt. Ingen fremdrift, og til syvende og sist en støttepasning. Jeg har flere eksempler av lignende slag hvor Drillo uhemmet roser «ineffektive» ballbegavelser i skyene. Det irriterer meg særdeles kraftig. En opptreden som ville blitt slått hardt ned på av ham og hans disipler på de gustne norske klubbtreninger, dyrkes nå. Jeg blir forvirret og bitter.

For hva hadde Zidane vært med arbeidsoppgaver utlevert av Drillo? Å ja, han hadde tilpasset seg hans herskende ord, han er jo en klasespiller! Eller ville han blitt frustrert over at Drillo hadde stjålet valgfriheten, leken? Han hadde ikke funnet seg i det. Som de andre følsomme toppspillerne ville han vært intet uten sin egen valgfrihet og kreativitet.

Drillo har gjort treneren til helten eller syndebukken. Gjennom sine skrifter, som jeg har lest, har han fratatt spillerne mye «makt» og gjort trenerens disposisjoner til det avgjørende.

Fremover ser jeg små sjanser for min eventuelle karriere, innenriks i hvert fall. Det ender nok opp med at jeg må ta sekken og dra mot sør. Rette meg etter forholdene i landet? Fotball er ikke gøy lenger, Egil Olsen. Treningene er blitt et ork. Fjern alle formaninger og krav og sett meg opp mot en hvilken som helst spiller. Jeg vil gjøre det godt, for jeg får handle selv, ta mine valg med ballen og plukke fra mitt innlærte ferdighetsarkiv. Og jeg vil ha det moro.

Moro. Resultater er viktigst, det er dem man husker, sies det. Jeg vet ikke hvordan Egil Olsen ser på livet, men jeg setter alltid trivsel øverst, og til syvende og sist er det leken som gir trivsel, ikke resultatene. Heller tape en kamp med valgfrihet og løkkemoro enn å vinne med rigide krav og systemer. Jeg tror som sagt at en med tiden kunne fått i pose og sekk. Men Egil «Drillo» Olsen kom og ødela, for meg.